

Κείμενα 10-15

Hannibal, dux Carthaginensis, VI et XX annos natus, omnes gentes Hispaniae bello superāvit et Saguntum vi expugnāvit. Postea Alpes, **quae** Italiam ab Galliā seiungunt, cum elephantis transiit. Ubi in Italiā fuit, apud Ticīnum, Trebiam, Trasumēnum et Cannas copias Rōmanōrum profligāvit et delēvit. Populus Rōmānus cladem Cannensem pavidus audīvit. In agro Falerno Hannibal ex insidiis Fabii Maximi se expedīvit. Postquam XIV annos in Italiā complēvit, Carthaginenses **eum** in Africam revocavērunt. Ibi Hannibal bellum cum Rōmānis componere frustra cupīvit. Denique cum P. Scipiōne apud Zamam dimicāvit, sed Rōmāni victoriam reportavērunt.

Sulpicius Gallus legātus Luci Aemili Pauli erat, qui bellum adversus Persen regem gerēbat. Serēnā nocte subito luna defecerat; ob repentīnum monstrum terror animos militum invaserat et exercitus fiduciam amiserat. Tum et de stellārum lunaeque statu ac motibus **eōque modo** exercitum alacrem in pugnam misit. Sic liberāles artes Galli aditum ad illustrem **illam** Pauliānam victoriam dedērunt. Quia **ille** metum exercitus Rōmāni vicerat, imperātor adversarios vincere potuit!

Germanōrum vita omnis in venationibus at que instudiis rei militāris consistit. Germāni non student agricultūrae; lacte, caseo et carne nutriuntur. Locis frigidissimis pelles solum habent et in fluminibus lavantur. Cum civitas bellum gerit, magistrātus creantur cum vitae necisque potestāte. Equestribus proeliis saepe ex equis desiliunt ac pedibus proeliantur: ephippiōrum usus res turpis et iners habētur. Vinum a mercatoribus ad se importāri non sinunt quod eā rē, ut arbitrantur, remollescunt homines atque effeminantur.

A.1. Να μεταφράσετε τα αποσπάσματα:

- « Ubi in Italiā fuit Rōmāni victoriam reportavērunt. »
« Sic liberāles artes ... adversarios vincere potuit! »
« Germanōrum vita omnis... in fluminibus lavantur. »

20 Μονάδες

A.2. Σημειώστε αν οι παρακάτω διατυπώσεις αληθεύουν ή όχι, με βάση το περιεχόμενο του κειμένου. Δικαιολογήστε τις απαντήσεις σας, με παραπομπές στο κείμενο.

	Σωστό	Λάθος
a) Hannibal omnes gentes Hispaniae vi expugnāvit.		

b) Sulpicius Gallus de caeli ratiōne disputāvit.		
c) Sulpicius Gallus dux erat.		
d) Germanōrum vita in venationibus non consistit.		
e) Vinum a mercatoribus ad se importāri sinunt.		

05 Μονάδες

A.3. Να αντιστοιχίσετε τα ονόματα της στήλης Α με τα έργα τους στη στήλη Β΄:

A΄	B΄
a) Βάρρων	1. Αινειάδα
b) Βεργίλιος	2. Μενίππειες σάτιρες
c) Οβίδιος	3. Μεταμορφώσεις
d) Λουκρήτιος	4. Για την Αρχιτεκτονική
e) Βιτρούβιος	5. Για τη φύση των πραγμάτων

05 Μονάδες

B.1. Αντιστοιχίστε τις λέξεις της Α΄ στήλης με τις λέξεις της Β΄ στήλης που έχουν ετυμολογική συγγένεια:

A΄	B΄
a) expedit	α) νεκρός
b) lunae	β) φεμινισμός
c) pelles	γ) πόδι
d) necis	δ) λύχνος
e) effeminantur	ε) πέλμα

10 Μονάδες

Γ.1.α) Να μεταφερθούν τα παρακάτω ρήματα στην υποτακτική του ενεστώτα της άλλης φωνής διατηρώντας το πρόσωπο και τον αριθμό: (05 Μονάδες)

seiungunt, audīvit, invaserat, consistit, lavantur

.....

Γ.1.β) Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται: (05 Μονάδες)

transiit	: το τρίτο πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα
revocavērunt	: τη μετοχή του μέλλοντα, αρσενικό γένος, δοτική ενικού
disputāvit	: το απαρέμφατο του παρακειμένου στην άλλη φωνή
potuit	: το δεύτερο ενικό πρόσωπο της υποτακτική του ενεστώτα
desiliunt	: την αφαιρετική του σουπίνου

10 Μονάδες

Γ.2. Να βρείτε το είδος των παρακάτω αντωνυμιών και να τις μεταφέρετε στον άλλο αριθμό:

quae →,

eum →,

eōque →,

illam →,

ille →,

10 Μονάδες

Γ.3. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται:

A'	B'
gentes	: τη γενική του πληθυντικού
cladem	: την ονομαστική του ενικού
Carthaginienses	: την ονομαστική του ενικού στο θηλυκό γένος
legātus	: τη γενική του πληθυντικού
bellum	: την ονομαστική του πληθυντικού
artes	: τη γενική του πληθυντικού
adversarios	: τη γενική του ενικού
omnis	: την αφαιρετική του ενικού στο ουδέτερο γένος
fluminibus	: την αιτιατική του πληθυντικού
usus	: τη γενική του ενικού

10 Μονάδες

Δ.1. α) Να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική: (03 Μονάδες)

eōque modo exercitum alacrem in pugnam misit.

.....

β) Να μετατρέψετε την παρακάτω περίοδο σε απαρεμφατική με εξάρτηση το: Scriptor narrat... (05 Μονάδες)

Hannibal, dux Carthaginiensis, VI et XX annos natus, omnes gentes Hispaniae bello superāvit.

.....
.....

γ) Να γράψετε την αυτοπάθεια με ισοδύναμο τρόπο: (02 Μονάδες)
lacte, caseo et carne nutriuntur

.....

δ) Να αναλύσετε τον επιθετικό προσδιορισμό σε δευτερεύουσα πρόταση: (03 Μονάδες)
Serēnā nocte

.....

13 Μονάδες

Δ.2.α) Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους παρακάτω όρους των κειμένων. (07 Μονάδες)

dux	είναι...	στο...
pavidus	είναι...	στο...
ob monstrum	είναι...	στο...
de caeli	είναι...	στο...
modo	είναι...	στο...
Germanōrum	είναι...	στο...
ephippiōrum	είναι...	στο...
rē	είναι...	στο...

Δ.2.β) Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις δευτερεύουσες προτάσεις (είδος, εισαγωγή, εκφορά, δικαιολόγηση εκφοράς, συντακτικός ρόλος): (10 Μονάδες)

qui bellum adversus Persen regem gerēbat

Postquam XIV annos in Italiā complēvit

17 Μονάδες